

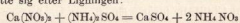
— 64 —

Det Kalksalpeter, som Fabriken paa *Notodden* væsentlig fremstiller til Gjødningsbrug, er et delvis afvandet Salt, som faaes ligefrem ved stærk Inddampning af Nitratets Opløsning. Saltet smelter da i sit Krystalvand, medens dette for en Del damper bort. Ved Afkøling af den smeltede Masse størkner den med et Indhold af ca. 13 pCt. Kvælstof, hvorefter den bringes i Handelen som et grovt Pulver, pakket i tætte Træfustager, som indvendig er foret med Papir.

Da det vandfrie Kalksalpeter i Henhold til Formlen CaN_2O_6 indeholder 17,73% Kvælstof, indses det, at den nævnte Handelsvare er temmelig langt fra at være vandfri; den er heller ikke fri for at være hygroskopisk.

De derover anstillede Forsøg¹⁾ viser imidlertid, at selv om det smeltede Kalksalpeter ligesom Chilisalpeteret, ja maaske endog i noget højere Grad end dette, er hygroskopisk, saa vil det dog ved den omhyggelige Emballage, hvori det er indpakket fra Fabriken, være godt beskyttet, og naar det iøvrigt under Transport og Opbevaring behandles med Omtanke og ikke udsættes for direkte Væde, da vil de hygroskopiske Egenskaber ikke lægge større Hindringer for dets praktiske Anvendelse, end Tilfældet hidtil har været med Chilisalpeter.

Et andet Forslag af Dr. *Collett* til Modvirkning af Kalksalpeterets Hensfydenhed gaar ud paa at blande det med svovlsurt Ammoniak, hvormed det delvis vil omsætte sig efter Ligningen:

til svovlsur Kalcium (Gibs) og salpetersurt Ammoniak. Den saaledes erholdte Blanding, det saakaldte *Sulfatnitrat*, er dog endnu ikke bragt i Handelen. Det vil imidlertid kunne faa sin Betydning, thi foruden at man her paa Grund af Tilblandingen af Ammoniaksaltet har faaet Kvælstofindholdet op til ca. 16%, viser det sig, at det forsøgsmaessigt fremstillede Produkt lettelig holder sig tørt, idet Fugtigheden optages af den tilstedeværende Gibs, der derved holder sig tør. Ogsaa synes det, som om Ammoniaksaltets Tilbøielighed til at flyde hen ikke er saa stor som Kalciumnitratets.

Der kunde muligens næres Frygt for, at Kalksalpeteret ifølge sin Fremstillingsmaade kunde komme til at indeholde noget Nitrit (salpetersyrligt Salt), der vilde virke som Plantegift. Det er ganske vist saa, at ved Omsætningen af de nitrose Gaser med Vand og med Baser dannes der en Del Nitrit, men dette bliver i Salpeterfabriken rensed ved Behandling med noget af den færdige Salpetersyre,

¹⁾ J. Sebellien: Om Kalksalpeterets Holdbarhed, *Froic* 1906, Nr. 19, S. 93, og S. Hals i Norsk Landmandsblad 1906, No. 13, S. 148.